

Ajankohtaista infektiotestauksesta

Kimmo Linnavuori

Ylilääkäri

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet-osasto

Yleistä

- Kudoslaitoksen vastuulla myös alihankintatoiminta,
 - esimerkkinä luovuttajien infektiotestaukset
 - alihankintasopimukset, jos ulkopuolinen laboratorio
 - Huom! Suomessa laboratorio, mikä tekee tartuntatautien diagnostiikkaan tähtääviä tutkimuksia, tarvitsee lääninhallituksen toimiluvan.
- Laboratorioiden in house -tutkimukset

Komission direktiivi 2006/17/EY

- Minimivaatimukset muissa kuin sukusolujen luovutuksessa:
 - HIV-1,2-Ab
 - HBsAg, HBcAb
 - HCV-Ab
 - HTLV-I-Ab, jos luovuttaja asuu tai ”tulee” riskialueelta ja näiden seksipartnerit tai jos vanhemmat näiltä alueilta
 - syfilistestaus (spesifi testi +)
 - tarvittaessa RhD, malaria, CMV, *Trypanosoma cruzi*

Direktiivi 2006/17/EY

- Sukusolujen luovutus (ei välitön käyttö):
 - HIV-1,2 –Ab
 - HBsAg, HBcAb
 - HCV-Ab
 - HTLV-I kuten edellä
 - Muu kuin puolisojen välinen luovutus:
 - lisäksi syfilisserologia
 - siittiösolujen luovutus:
 - *C. trachomatis*-NAT
 - 180 vrk karanteeni tai virus-NAT
 - mahd. lisätutkimukset kuten edellä
 - positiivinen tulos ei välttämättä luovutuseste puolisoiden välisessä luovutuksessa

Käytännön ongelmia

- Syfilistestaus:
 - Seulontatesti (Cardiolipin tms.) posit. => spesifi jatkotesti (TPHA, FTA-abs tms.)
 - positiivisessa tilanteessa ”kliininen arviointi”
- Hemodiluutio
 - varmistaa laboratorion tuloksen luotettavuus
 - nykytestit yleensä riittävän herkkiä
- Hemolyysi tai lipeeminen seerumi
 - ongelmia automaattianalysointilaitteissa

Käytännön ongelmia (2)

- Näytteenottoajankohdat
 - Puolisoiden välinen ei-välitön käyttö
 - kuvattava luovutushetken tilannetta riittävän hyvin
 - kontaminaatoriski
 - vaihtelevat käytännöt; riskinarviointi
 - Komissiolta todennäköisesti tulossa lisäohjeistusta
- Pitkään säilytettävät kudokset
 - uusintatestaukset 180 vrk kuluttua elävien luovuttajien osalta
 - voidaan korvata NAT-testeillä
 - kuolleet luovuttajat: minimivaatimus vain luovutushetken serologiset testit